

22100181

MACEDONIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
MACÉDONIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
MACEDONIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Коментирајте ЕДЕН од следниве:

1.

Извадок од “Силјан штркот”:

Како првиот пат кога доаѓале, така и тогаш, долетале до нашата земја. Навлегле внатре на кај нас и дошле до едно место каде што започнуваат да се делат штрковите. Тука настанала една борба и многу луѓе биле истепани и оставени по планините, па заради мршите, се собрале многу орли. Имало речиси ист број орли, колку што биле штрковите. А близу до таа планина имало и едно поленце што било полно со најголеми скакулци - храна како создадена за штрковите. Слегле тука штрковите да се најадат од скакулците. Но, орлите им завиделе на штрковите што јадат скакулци, па од збор на збор фатиле да се тепаат едни со други. На кавгата им се замешале големците, божем да ја смират некако работата, а тие повеќе ја запалиле (како што велат: ѓаволот ни ора ни копа, само луѓето ги скарува) и тука се беа поткачиле сите да се тепаат, во таа пуста планина. Три дни и три ноќи се биле, крв до колена направиле. Силјан не учествувал во борбата, него Ацијата го чувал крај себе, бидејќи му бил гостин, па не го внесол во бојот. Силјан, како што го носел црпчето на гушата, со тоа многу ги плашел орлите. Си нашол и една пештера и таму се скрил дури да заврши битката. Кога завршила битката во која победиле штрковите, тие со тоа си отвориле пат и си тргнале на кај нашата земја. Радосните штркови патувале и секој род и фамилија се одвоила за својот крај, а Силјан со Ациовци си долетале живи и здрави во село Коњари.

Силјан дошол на амбарчето и си го отворил црпчето, па се потурил и веднаш ете ти го човек како што си бил дома, кога бил кај мајка му и кај татка му, кај жена му и кај детето. Слегол Силјан од амбарчето долу и тргнал кон дома да си влезе, а бидејќи било рано и времето малку расипано со дожд и лапавица, зашто уште била баба Марта, па домашните си седеле крај огнот и се грееле. Кучката Лиса лежела на вратата и веднаш не го препознала Силјана па му лаела.

- Лисо мори, на мене ли лаеш?! - ѝ рекол.
- Леле мајко, Силјан на прагот проговори! - ѝ викнала Неда на мајка му на Силјана.

Изрипале сите на нозе и на вратата го пречекале, сите плачејќи го бакнувале и го поздравувале, а Силјан им бакнал десница на татко си и мајка си и прошка им побарал за клетвата што го стасала. Бргу - бргу мајка му го ставила ѓумчето со ракија на огнот да се стопли, а Неда го донела големиот стол па го ставила тука да седи Силјан, му ги собула опинците и му ги измила нозете и го дотерала во велигденска облека. Станал од спиење Велко, па Силјан го зел во рацете да си го изнагали и слатко да го избакне.

“Силјан штркот,” од Марко Цепенков, 2001 јазична редакција, Јасминка Јанева

2.

ВТОРА ИКОНА: ОВЧАРОТ

Под ладната сенка
 на три костени
 овчарот си ја кладе настрана
 милата шупелка
 5 и ја гледаше со радосна душа
 преполната природа во пролетта
 што нежно ја имаше
 насилно зелената шума.

Во своето мечтаење се чудеше
 10 за постоењето на дрвјата
 и ширноста на разновидното зеленило.

Во таа пречиста мирнотија
 привидението му ја закова душата
 во која гледаше
 15 лешници со своите нестрпливи папуници
 засенети од дабовите
 со груби снаги
 кои на величествен начин
 ги предизвикуваа духовите
 20 на прадедовците.

Понатаму оревите стоеја со широки лисје
 што се користеа од народот
 на Дуовден кога душите на умерените
 талаа меѓу живите кои им даваа
 25 знакови за јадења и пљачки за да ја смират
 нивната неспокојност отаде гробот.

Во овој заплеткан сон
 на необјаснетиот живот
 тој повторно си почна
 30 мелодија со шупелката
 песна како одговор на природата
 и ритамот на оваа музика
 ја раздробил мирнотијата
 и беше небаре овој звук
 35 ги донесе лисјето на есента
 губењето на неговата младост
 која никогаш немаше да се врати
 и птиците се сменуваа
 со своите слатки мелодии
 40 и суптилни повици
 и овие душевни звуци
 го потсетија дека пролетта ќе се врати
 и дека маката предвидена
 во неговата тажна погребна песна
 45 за младоста и свежеста
 пак ќе се повторела
 бидејќи само тој беше
 во стапицата на времето.

од Джим Томев, Фрагменти од една историја, 1990